

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417213861
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1417213861.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej vo veci starostlivosti o maloleté deti M.: Y., narodený XX.XX.XXXX a C., narodený XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka - G. P. M., narodená XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, P., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Zoltán Sťahula, s.r.o., so sídlom: Dunajská 6, Bratislava, a otec - P. F. M., narodený XX.XX.XXXX, bytom: Na O. XX, W., zastúpený: JUDr. Lucia Danišovičová, advokátka, so sídlom: Drieňová 1/D, Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, so sídlom Hanulova 9/A, Bratislava a Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 21. októbra 2019, č.k. 13P/265/2017-759, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 21. októbra 2019, č.k. 13P/265/2017-759 vo výrokoch I., II., III., VI., VII., VIII., IX. **p o t v r d z u j e.**

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 21. októbra 2019, č.k. 13P/265/2017-759 vo výrokoch IV. a V. **m e n í t a k,** že otec má právo stretávať sa s maloletým C. a s maloletým Y. každý páry týždeň v roku vždy od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., s tým, že otec si v uvedený deň a hodinu maloleté deti prevezme od matky v mieste jej bydliska a v uvedený deň a hodinu maloleté deti odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 21.10.2019, č.k. 13P/265/2017-759, zveril maloleté deti M. do osobnej starostlivosti matky, obom rodičom ponechal právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a určil otcovi výživné na každého z maloletých detí v sume po 250 eur počnúc právoplatnosťou rozsudku. Styk otca upravil tak, že s maloletým C. je otec oprávnený stretávať sa každý páry víkend v mesiaci vždy od 17.00 hod. v piatok do 17.00 hod. v nasledujúcu nedeľu a s maloletým Y. každý páry víkend v mesiaci vždy od 10.00 hod. v sobotu do 17.00 hod. v sobotu a v nepárnom týždni s oboma maloletými vždy v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. Zároveň súd prvej inštancie zaviazal matku a otca na úhradu trov znaleckého dokazovania každého z rodičov v rozsahu 920,31 Eur. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 15P 286/2012-251 zo dňa 14.05.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/374/2014-356 zo dňa 14.04.2015. O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodol tak o návrhu matky podanom, ktorým sa domáhala zmeny posledného súdneho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, tak že navrhla maloleté deti zveriť do jej starostlivosti s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté deti zastupovať, zároveň navrhla upraviť právo otca stretávať sa pravidelne s maloletými každú stredu a v každom párnom kalendárnom týždni od piatka poobede do nedele 17.00 hod. Výživné navrhla určiť otcovi na každé maloleté dieťa 200 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že aktuálna úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nekorešponduje so záujmom maloletých detí, nakoľko medzi rodičmi absolútne nefunguje komunikácia a to, že sú maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvom rodičom, nie je v žiadnom prípade v záujme maloletých detí. Otec od právoplatnosti rozhodnutia súdne rozhodnutie nerešpektuje, deti si riadne a včas od matky nepreberá, rovnako riadne a včas otec deti matke neodovzdáva. Okrem iného uviedla, že otec má o deti iba formálny záujem a už v roku 2012 jej navrhol, aby si deti rozdelili, s čím ona nesúhlasila. Situácia sa vyhrotila 02.04.2017, kedy si otec prišiel pre deti, ktoré s ním nechceli odísť. Y. ušiel do domu a tak sa otec pokúšal aspoň C. posadiť do auta násilím a fyzicky pri tom napadol aj matku. Otec odišiel bez detí. Následne si otec deti vyzdvihol z MŠ 06.04.2017, odovzdať ich mal matke 09.04.2017, ale SMS správou jej oznámil, že deti ostávajú u neho. V nedeľu 16.04.2017, kedy bola matka už po niekoľký krát pri bydlisku otca, maloletý Y. ušiel za ňou cez plot, C. otec za matkou už nepustil. Do dňa podania návrhu matka maloletého C. nevidela, s výnimkou krátko rozhovoru cez plot. Otec porušuje súdne rozhodnutie, napriek tomu sa dňa 16.04.2017 dostavil k bydlisku matky a žiadal za prítomnosti ním privolanej hliadky PZ, aby maloletý Y. odišiel s ním. Maloletý Y. odmietol odísť s otcom a odvtedy je v starostlivosti matky. Matka vyslovila názor, že maloleté deti pre svoj optimálny psychosociálny vývoj potrebujú aktuálne jedno stabilné a bezpečné miesto, kde by znova získali pocit istoty a bezpečia a striedanie prostredí sa nejaví byť pre maloleté deti vhodné. Zároveň matka navrhla vydať neodkladné opatrenie, podľa ktorého sa maloleté deti zveria do jej starostlivosti a dočasne sa upraví styk otca s maloletými v jej prítomnosti. Súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Otec navrhol návrh matky vo veci samej aj vo veci nariadenia neodkladného opatrenia zamietnuť ako neodôvodnený. Uviedol, že maloletým deťom striedavá osobná starostlivosť vyhovuje a podotkol, že táto bola nariadená na základe jeho návrhu a že túto formu starostlivosti matka od začiatku spochybňovala a nikdy sa s ňou nestotožnila. Podľa otca striedavá osobná starostlivosť prebieha podľa súdneho rozhodnutia a on nijakým spôsobom nezapríčinil to, aby dochádzalo k nerealizácii striedavej osobnej starostlivosti, či narúšaniu komunikácie medzi rodičmi. Práve naopak, matka odlákala Y. k sebe a zabraňuje deťom vo vzájomnom kontakte. Považuje za absurdný návrh matky, aby sa on s deťmi stretával v tak oklieštenom styku, ako to navrhuje matka. V rámci tohto konania otec navrhol, aby súd obidve maloleté deti zveril do jeho starostlivosti, styk s matkou aby bol upravený za jeho prítomnosti v rozsahu návrhu matky.

4. Dňa 02.06.2017 podala matka návrh na nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia, ktorým navrhla maloleté deti zveriť do jej starostlivosti s tým, že otec je povinný odovzdať jej maloletého C., navrhla upraviť styk otca s deťmi podľa predchádzajúceho návrhu a navrhla, aby otec mohol s deťmi vycestovať do zahraničia len s jej súhlasom. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 25P 100/2017-152 zo dňa 19.06.2017, právoplatným dňa 21.08.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/360/2017-220 zo dňa 04.08.2017, nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého sa maloleté deti zverili matke, otcovi sa uložila povinnosť odovzdať maloletého C. matke, a zároveň sa upravil kontakt otca s maloletými deťmi každý týždeň od stredy do štvrtka a každý páry víkend od piatku do nedele.

5. Súd prvej inštancie právne posúdil vec podľa § 25 ods. 3, § 26, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine a obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky za súčasnej úpravy styku otca s maloletými a určením vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zistil, že rodičia maloletých detí sa od roku 2012 o maloleté deti súdia, nepretržite 3 roky prebiehalo ich rozvodové konanie. Na čas po rozvoze manželstva, boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V priebehu rokov 2012-2019 bolo nariadených niekoľko neodkladných opatrení, z ktorých v podstate rodičia žiadne riadne nerešpektujú. Matka pasívne a otec aktívne. V predchádzajúcom období, kedy boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, mali rodičia možnosť maloleté deti zastabilizovať, kým začnú navštevovať školu tak, aby sa deti zžili s danou situáciou, aby spolu vyrastali a boli v kontakte s obidvomi rodičmi. Naopak, rodičia v tomto konaní zvolili agresívnejšiu formu, keďže deti majú od apríla

2017 definitívne rozdelené. Podľa súdu prvej inštancie otec sebecky pristupuje k plneniu rodičovských povinností, keďže rozdelil deti - dvojčky tým najkrutejším spôsobom a bráni im vyrastať spolu. Otec bráni maloletému C. v kontakte s matkou, nevedomujúc si, že je to najzákladnejšie právo dieťaťa a zároveň mu už 3 roky bráni byť žiakom ZŠ. Matka maloletého Y. k výsluchu na súd prvej inštancie priviedla bez problémov, pričom otec maloletého C. ani na opakovanú výzvu súdu maloletého C. k výsluchu neprivedol. Otec na svoju obhajobu založil do spisu úradný záznam, spísaný kolíznou opatrovníčkou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave a znalecké posudky od troch psychológov (F. C., F. P., F. O.), ktorí ale nevyšetrili matku ani maloletého Y. a napriek tomu došli k záveru, že nie je v záujme maloletého C., aby bol nasilu odobratý otcovi. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky zdôvodnil tým, že na rozdiel od otca matka dáva súdu záruku ďalšej riadnej výchovy a starostlivosti o deti a je predpoklad, že matka nebude deťom brániť, aby boli spolu, aby spolu vyrastali, spoločne si užívali život, na ktorý majú deti právo. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že otec nedáva záruku, že má eminentný záujem na tom, aby dvojčky spolu žili. Nestačí o tom hovoriť, že chce Y. do svojej starostlivosti. Od júla 2017 dvojčkám bráni, aby sa vôbec spolu stretli. Za Y. nechodí, nedomáha sa toho, aby sa s C. aspoň občas videli. Nepriviedol C. na súd ani vtedy, keď vedel, že Y. bude prítomný na pojednávaní. Súd prvej inštancie zdôraznil, že otec nerešpektuje prirodzený vývoj maloletých, nerešpektuje záver znaleckého vyšetrenia, nerešpektuje súdne rozhodnutia, nerešpektuje názor súdu, kolízneho opatrovníka maloletých detí, Okresnej prokuratúry, ani Úradu komisára pre deti a týmto postojom oberá deti o dôležitú fázu vývoja ich vzájomného citového vzťahu.

6. Zároveň rozhodol o úprave styku otca s maloletými a to v súlade so záverom znaleckého dokazovania tak, že otec sa bude stretávať s maloletým C. každý párný víkend a s maloletým Y. v tom istom víkende celú sobotu. Zohľadnil skutočnosť, že maloletý C. je v starostlivosti otca 2,5 roka a má k nemu vytvorený iný vzťah ako Y., ktorý zase v starostlivosti otca 2,5 roka nebol. Súd prvej inštancie rešpektoval tiež záujem detí na kontakt s otcom a upravil ich právo stretávať sa aj počas nepárneho týždňa vždy v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. Mal za to, že pravidelnosť takéhoto kontaktu je predpokladom na ďalšie, širšie stretávanie sa otca s deťmi v budúcnosti.

7. Pretože maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, súd prvej inštancie zároveň rozhodol o výživnom zo strany otca v sume po 250 eur mesačne na každého z maloletých, keď mal za preukázané, že maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Mal za to, že je v zárobkových schopnostiach a možnostiach otca prispieť na mesačné výdavky detí uvedenými sumami výživného, pričom jeho životná úroveň týmto nebude ohrozená. Vychádzal zo zistenia, že otec pracuje ako tlmočník pre Európsku komisiu v Bruseli, v roku 2017 mal vyplatenú sumu 73.217,66 eur, v roku 2018 sumu 59.753,89 eur a v roku 2019 (obdobie január- august) mal vyplatenú sumu 34.908,07 eur. Matka má priemerný mesačný zárobok 850 eur netto.

8. Keďže štátu vznikli trovy v sume 2.768,90 eur za vypracovanie znaleckého posudku (každý z rodičov zaplatil 500 Eur preddavok) a suma 71,71 eur za výsluch znalca, spolu vznikli trovy štátu vo výške 1.840,61 eur, ktoré súd prvej inštancie rozdelil rovnako obidvom rodičom a uložil tak povinnosť každému z rodičov zaplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume po 920,31 eur, matke do 60 dní od právoplatnosti rozsudku, otcovi do 30 eur od dňa právoplatnosti rozsudku.

9. Proti tomuto rozhodnutiu v rozsahu výrokov I., III., IV., V., VI., VIII. a IX. podal otec maloletých odvolanie z dôvodov podľa § 62 ods. 1 CMP, § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie rozsudok v napadnutej časti zmenil, výrok VIII. zrušil a súčasne s poukazom na ust. § 389 ods. 2 CSP zrušil aj uznesenie č.k. 13P/265/2017-529 zo dňa 12.03.2019 o priznaní znalečného, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo a vrátil ho na ďalšie konanie a rozhodnutie súdnemu úradníkovi. Otec v odvolaní namietol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá zákonom požadovaným kritériám v zmysle § 220 ods. 2 CSP, keď absentuje vlastné posúdenie skutkových tvrdení strán a súd prvej inštancie neuviedol, ktoré z tvrdení strán považuje za dokázané, ktoré sa mu javia ako pravdepodobné, ktoré si osvojil a v súvislosti s ďalšími nedostatkami v dokazovaní prostredníctvom ostatných dôkazných prostriedkov tak ani nemohol dospieť k relevantným záverom. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmý myšlienkový postup súdu prvej inštancie, ako dospel k svojmu rozhodnutiu. Podľa otca je absolútne zarážajúce, keď súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že otec mal maloleté deti oddeliť tým najkrutejším spôsobom. Otec v tejto súvislosti uviedol, že z vyjadrení oboch účastníkov je nesporné, že k rozdeleniu oboch maloletých detí a tým aj k skončeniu realizácie striedavej osobnej starostlivosti došlo aktívnym krokom zo strany matky, ktorá realizáciu striedavej

osobnej starostlivosti maloletému Y. a C. už ďalej neumožnila a napriek právoplatnému uzneseniu súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletým Y. žiaden styk maloletému Y. s otcom neumožnila. Otec namieta ďalej, že napadnutému rozsudku chýba akékoľvek odôvodnenie, ako súd prvej inštancie posúdil najpodstatnejšie právne argumenty otca a ako sa vysporiadal s ním predloženými písomnými dôkazmi, ktoré podporovali jeho tvrdenia. Otec v priebehu konania predložil súkromný znalecký posudok F.. P.. B. C. vypracovaný na posúdenie psychického stavu mal. C., na posúdenie osobnostných vlastností otca, na posúdenie vzťahov medzi mal. C. a otcom. Podaním zo dňa 20.03.2018 navrhol otec doplnenie dokazovania v tom smere, aby súd prvej inštancie podľa § 210 CSP uložil aj matke aj maloletému Y. dostaviť sa k tejto znalkyni za účelom dopracovania znaleckého posudku. O tomto návrhu súd prvej inštancie doposiaľ nerozhodol, návrh otca na doplnenie dokazovania ani len nezamietol, v napadnutom rozsudku nie je ani len zmienka ako sa s týmto návrhom otca súd prvej inštancie procesne vypořiadal. Neskôr však nariadil znalecké dokazovanie znalcom P.. P. W.. Otec znalecký posudok P.. W. po právnej stránke napadol. Namietal, že znalec P.. W. nie je zapísaný v príslušnom odvetví, ktoré by mu umožňovalo vypracovať znalecký posudok v poručenskom konaní. Súd prvej inštancie sa s námietkami otca voči osobe znalca v súvislosti s odvetvím, v ktorom je zapísaný, v odôvodnení napadnutého rozsudku nijako nevysporiadal, hoci je z odôvodnenia zrejmé, že sa s jeho závermi stotožňuje a dokonca vytyka otcovi, že takýto znalecký posudok nerešpektuje. Otec napadol znalecký posudok P.. W. aj po jeho odbornej stránke kontrolného znaleckého posudku vypracovaného Ústavom pre znaleckú činnosť v F. Y. F., X.. X..H..E.. Otec namieta, že bolo úlohou súdu prvej inštancie vysvetliť, ako sa vysporiadal s námietkami otca o kvalite a hodnovernosti znaleckého posudku vo svetle záverov kontrolného znaleckého posudku znaleckým ústavom v SR. Ohľadom dokazovania otec ďalej vytykal súdu prvej inštancie, že nemá vedomosť, že by bol v konaní vykonaný dôkaz znaleckým posudkom F.. O. a už vôbec nie, že by takýto posudok sám do spisu zakladal, nie je preto zrejmé, z akého dôvodu ho súd prvej inštancie uvádza v odôvodnení (bod 31. str. 9). Rovnako otec nemá vedomosť o tom, že by predložil znalecký posudok F.. U. P. tak ako to súd v odôvodnení svojho rozsudku uvádza. Predkladal len jej psychologické správy. Absenciu pôsobenia súdu prvej inštancie vedúceho k zmierovému vyriešeniu sporu považuje otec za nesprávny procesný postup vyúsťujúci do porušenia práva na spravodlivý súdny proces a za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Nevyhodnotenie kooperatívneho prístupu otca pred podaním návrhu matky na začatie konania zase za nesprávne právne posúdenie veci v otázke výberu rodiča na zabezpečenie ďalšej starostlivosti o mal. deti, a teda v spojitosti s ďalšími skutočnosťami uvádzanými v tomto odvolaní za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s riadnym zastupovaním maloletých detí prostredníctvom procesného opatrovníka. Podľa otca odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 20., podľa ktorého súd návrh otca na zmenu procesného opatrovníka neakceptoval, je nepravdivé, nakoľko súd prvej inštancie nerozhodol žiadnym procesným rozhodnutím a bez rozhodnutia o návrhu otca na zmenu procesného opatrovníka, súd nemal vykonávať žiadne ďalšie úkony v konaní. Otec má ďalej za to, že sú naplnené aj odvolacie dôvody týkajúce sa nesprávneho a neúplného zistenia skutočného stavu veci a že prostredníctvom dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie nezisťoval objektívnym a dostatočným spôsobom, čo je v skutočnom najlepšom záujme maloletých detí, keď závery z dôkazov vykonávaných v konaní boli rozporné a tento rozpor nijako nepokúšal odstrániť. Nezisťoval žiadne z príčin, pre ktoré matka žiadala realizáciu striedavej osobnej starostlivosti zrušiť a obe maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Podľa názoru otca mal. deťom striedavá starostlivosť plne vyhovovala. F.. P. nenašla nič, čo by spochybňovalo zverenie mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti, ktorú považovala za najoptimálnejšiu formu konzumácie vzťahu maloletého C. k rodičom. Matka nepredložila jediný relevantný, objektívny dôkaz, podľa ktorého by striedavá starostlivosť bola v rozpore so záujmami maloletých detí. Otec v tejto súvislosti tiež poukazuje na súkromný znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný na žiadosť otca F.. P. C., znalkyňa uviedla, že odlúčenie C. od otca by malo na neho vysoko negatívny frustrujúci vplyv s rizikovým dopadom na jeho psychiku a to nielen aktuálne, ale aj na jeho ďalší vývin do budúcnosti. Znalecký posudok F.. C. senát odvolacieho súdu vyhodnotil tak, že uskutočnenie výkonu rozhodnutia - výroku o odovzdaní maloletého C. matke, odložil až do riadneho prešetrovania týchto tvrdení, hoci súd prvej inštancie v konaní sp.zn. 25P/265/2017 sa znaleckému posudku rozhodol nevenovať žiadnu pozornosť a závery z neho ignorovať z dôvodov, ktoré sa v odôvodnení napadnutého rozsudku ani len nepokúsil relevantne vysvetliť. Otec tiež poukázal na skutočnosť, že tri psychologičky prostredníctvom vypracovaných stanovísk a znaleckého posudku boli jednotné, pokiaľ ide o citovú inklináciu maloletého C. k otcovi. Jediný odlišný názor na psychický stav maloletého C. a vhodnosť budúceho usporiadania jeho rodinných pomerov vyjadril súdom ustanovený znalec P.. P. W.. Napadnutému rozsudku podľa názoru otca chýba zhodnotenie dôkazov v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), keď závery znaleckého posudku P.. W. sú

rozporné s predchádzajúcimi vykonanými dôkazmi. Pokiaľ znalecký posudok P. W. prezentoval, že najlepším záujmom maloletých detí je zverenie do osobnej starostlivosti matky, a oproti tomu stojí znalecký posudok F. P. C. so záverom, že odlúčenie maloletého C. od otca by malo vysoko negatívny frustrujúci vplyv na dieťa s rizikovým dopadom na jeho psychiku aktuálne aj do budúcnosti, pričom závery P. C. podporujú aj pravidelné správy F. P., bolo potom samotnou povinnosťou súdu prvej inštancie pochybovať o zistených záveroch znalca P. W. a nariadiť ďalšie dokazovanie a to aj vo forme kontrolného znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie sa v časti hodnotenia znaleckého posudku P. W. a kontrolného znaleckého posudku znaleckým ústavom dopustil podľa názoru otca nesprávneho skutkového posúdenia veci, ale aj nesprávneho právneho posúdenia veci, keď celkom zreteľne prisúdil znaleckému posudku P. W. jedinečnú právnu váhu v rozpore s pravidlami hodnotenia dôkazov. Otec ďalej v odvolaní vytýka, že úlohou súdu bolo skúmať vhodné podmienky na strane rodičov (osobné, osobnostné, bytové, materiálne) a na strane maloletých detí a to vo vzájomnej súvislosti ako jeden celok, pričom otázka, či majú maloleté deti vyrastať spolu v jednom rodinnom prostredí, je len jednou z otázok, ktoré v rámci celku skúma. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa javí, že súd sa koncentroval len na ňu. Napadnutý rozsudok sa vôbec nevenuje skúmaniu osobnostnej stránky rodičov, ako keby súd rozhodoval o spolužití maloletých detí v určitom prostredí, ale nie o tom, do akého prostredia by deti mali byť umiestnené. Súd je povinný skúmať záujmy každého jedného dieťaťa a nie len záujmy súrodencov ako skupiny osôb v domnení, že táto skupina má rovnaký záujem. Ak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý Y. má bližšiu citovú väzbu k matke, nemožno nútiť maloletého C., aby sa záujmu maloletého Y. plne podriadil a sledoval bratov záujem na úkor svojho, len preto, lebo sú súrodenci. Takýto postup by bol hrubo porušujúci záujmy maloletého C.. Súd prvej inštancie tiež nijako nezodôvodňuje, prečo by malo byť pre dieťa dôležitejšie vyrastať so súrodencom, ako s otcom, ktorý sa o neho dlhodobo riadne stará, v ktorého bydlisku a spoločnosti má dlhodobo vytvárané citové a sociálne väzby, ktorý pre neho predstavuje zdroj istoty a bezpečnosti, keď navyše samo opakovane vyjadruje vôľu u otca bývať. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa javí, že súd prvej inštancie záujem maloletého C. nezhodnotil dostatočne, keď sa pri rozhodovaní o tom, čo je v jeho najlepšom záujme, koncentroval najmä na zachovanie súrodeneckých väzieb. V časti otázky, ktorý rodič je vhodnejší na zabezpečenie ďalšej starostlivosti o deti, súd prvej inštancie ďalej nedostatočne a nesprávne vyhodnotil aj ďalšie zistené skutočnosti. Nevenoval pozornosť bytovým pomerom matky, že zdrojom jej príjmu je 825 Eur mesačne netto, z ktorej sumy celkom objektívne nemôže byť spôsobilá ani pri výživnom od otca uspokojovať riadne potreby seba a svojich dvoch maloletých detí. Nezaoberal sa jej psychickou spôsobilosťou, keď bolo v konaní písomnou lekárskou správou preukázané, že matka sa v minulosti pokúsila o samovraždu. Otec v odvolaní ďalej namieta nedodržanie predpísaného procesného postupu pri realizácii výsluchu maloletého Y. na pojednávaní dňa 03.06.2019, kedy bol vypočutý bez toho, aby bol z jeho výsluchu vyhotovený zvukový záznam. Nevyhotovenie záznamu o výsluchu maloletého Y. zasiahlo do práva otca vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, ale je spôsobilé narušiť aj možnosti prieskumnej činnosti odvolacím súdom, o to viac, že z výsluchu maloletého Y. mali vyplynúť skutočnosti, ktoré sú v rozpore so znaleckým posudkom P. W., ktorého závery si súd v plnom rozsahu až nekriticky osvojil. V rámci odvolania voči výroku o určení výživného otec osobitne namieta, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol v odôvodnení, že otcovi bolo vyplatené za rok 2017, 73.217,66 eur, za rok 2018, 59.753,89 eur, za rok 2019 (01-08/2019) 34.908,07 eur. Súd prvej inštancie však neuvádza, že tieto sumy nie sú čistým príjmom otca, ale predstavujú celkové náklady vynaložené Európskou komisiou na zmluvné výkony otca (vrátane cestovných nákladov, ubytovania, odvodov, poistenia, dane z príjmu a pod.). Z dokladov predložených otcom sú tieto skutočnosti jednoznačne zreteľné a otec na ne opakovane upozorňoval. Ak súd zároveň uvádza príjem matky ako jej netto príjem, javí sa byť potom na mieste, aby aj v prípade otca v odôvodnení rozsudku uviedol jeho netto príjem, ktorý, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, za rok 2017 bol 34.596,07 eur, za rok 2018 bol 28.834,95 eur, za rok 2019 (01-08/2019) bol 18.502,79 eur. Rozhodnutie o výške vyživovacej povinnosti otca, ktorým navyše súd prvej inštancie prekročil návrh matky, preto považuje otec za predčasné s výškou výživného nesúhlasí. Otec ďalej namieta v plnom rozsahu výroky o úprave styku. Pokiaľ ide o výrok o úprave styku maloletého C. s otcom, takto oklieštený styk, vo svetle doterajšej plnej osobnej starostlivosti otca o dieťa, zďaleka nemôže postačovať pre naplnenie práva maloletého C. na rozvoj vzťahových väzieb s otcom a pôsobí skôr ako súdom priamo zamýšľaná deštrukcia doterajšieho naplneného vzťahu otca a dieťaťa. Úprava styku otca s maloletým Y. počas niekoľkých hodín párnej soboty nevhodným spôsobom zasahuje do realizácie akéhokoľvek programu otca s maloletým C., ktorému je upravený styk nepretržite od nepárneho piatku do nedele, čo bude mať priamy vplyv na kvalitu času maloletého C. s otcom. Pokiaľ ide o výrok o úprave styku maloletého Y. s otcom, tento je bez akéhokoľvek odôvodnenia v rozpore so znaleckým posudkom P. W. (hoc v súlade s

návrhom matky). Bolo povinnosťou súdu riadne sa vysporiadať s tým, prečo sa nestotožnil so závermi znaleckého posudku P. W., ktorý na str. 47 posudku odporúčal v stabilizačnej fáze styk maloletého Y. s otcom v štandardný víkend a zároveň v priebehu jedného týždňa jedenkrát a v nasledujúci týždeň dva krát. Otec zároveň namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil právo maloletých detí na úpravu styku aj počas školských prázdnin či sviatkov, a to osobitne u maloletého C. zvyknutého s otcom aktívne tráviť všetok svoj voľný čas. Otec je zároveň toho názoru, že výroky IV. a V. sú nevykonateľné, keď súd prvej inštancie opomenul upraviť miesto odovzdania a preberania maloletých detí otcom, keď toto miesto je upravené len vo výroku VI. a len v súvislosti s výrokom VI. bez akejkoľvek väzby na výrok IV. a výrok V. Ako nesprávny namietal otec aj výrok VIII. o uložení povinnosti otca zaplatiť na účet súdu trovy znaleckého dokazovania. Výrok rozsudku o náhrade trov konania priamo súvisí s uznesením Okresného súdu Bratislava IV. č.k. 13P/265/2017-529 zo dňa 12.03.2019, ktorým súd prostredníctvom zákonnej sudkyne rozhodol o priznaní znaleckého znalcovi vo výške 2.768,90 Eur, ktorá suma má byť vyplatená zo štátnych rozpočtových prostriedkov vzhľadom k tomu, že preddavky na znalečné zložené účastníkmi konania nepostačovali. Voči tomuto uzneseniu o priznaní znaleckého zákon nepripúšťa odvolanie (§ 420 CSP), čo správne konštatoval aj súd prvej inštancie v poučení tohto uznesenia. Sudkyňou vydané uznesenie tak vytvorilo situáciu, že súd uložil účastníkovi konania povinnosti, ktoré ho finančne zaťažujú a to bez toho, aby mu dal možnosť účinnej obrany, čo je podľa názoru otca stav, ktorý nie je ústavne udržateľný. Súd prvej inštancie v danom prípade postupoval nesprávne. Výrok VIII. rozsudku vychádza z právoplatného uznesenia, ktoré má vadu uvedenú v ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP - spočívajúcu v tom, že uznesenie bolo vydané bez splnenia procesných podmienok, v rozpore so zákonom sudcom a nie súdnym úradníkom, pričom táto vada má priamy vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Takýto postup súdu napĺňa odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 2 CSP. Otec navrhuje, aby tento výrok VIII. odvolací súd zrušil a zároveň podľa ust. § 389 ods. 2 CSP zrušil aj právoplatné uznesenie č.k. 13P/265/2017-529 zo dňa 12.03.2019. V rámci odvolania sa domáha, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. č.k. 13P/265/2017-759 zo dňa 21.10.2019 v napadnutých výrokoch zmenil tak, že maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazhe plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým v sume 150 Eur mesačne na každého, voči mal. C. v sume 150 Eur mesačne, zároveň zaviazhe matku na úhradu ročného výživného voči maloletému C. odo dňa 17.04.2017; styk matky s maloletými deťmi ponechá bez úpravy; výrok o povinnosti otca na náhradu trov znaleckého dokazovania zruší spolu s uznesením, ktoré mu prechádzalo a vráti vec na ďalšie konanie. Alternatívne sa otec domáha, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že maloletého Y. zverí do osobnej starostlivosti matky a maloletého C. do osobnej starostlivosti otca, ktorého zároveň zaviazhe plniť si vyživovaciu povinnosť na maloletého Y. v sume 200 Eur mesačne do rúk matky, matku zaviazhe plniť si vyživovaciu povinnosť na maloletého C. v sume 200 Eur mesačne do rúk otca, zároveň zaviazhe matku na úhradu ročného výživného voči maloletému C. odo dňa 17.04.2017; styk rodičov s mal. deťmi ponechá bez úpravy; výrok o povinnosti otca na náhradu trov znaleckého dokazovania zruší spolu s uznesením, ktoré mu prechádzalo a vráti vec na ďalšie konanie.

10. Matka na odvolanie otca uviedla, že s dôvodmi odvolania otca sa matka nestotožňuje, skutočnosti uvádzané otcom maloletých detí považuje z jeho strany za značne dezinterpretované, skresľujúce reálny priebeh udalostí. Matka poukazuje na fakt, že k rovnakým záverom vyjadreným súdom prvej inštancie v rozsudku dospel aj samotný kolízny opatrovník maloletých detí, okresný prokurátor ako aj komisár pre deti, ktorí zhodne navrhli zveriť maloleté deti do starostlivosti matky a upraviť ich styk s otcom. V rovnakom zmysle sa vyjadril aj krajský súd pri odôvodňovaní rozhodnutí v konaniach o nariadenie neodkladných opatrení. Ďalej na odvolanie uviedla, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku náležite vysporiadal so skutkovými tvrdeniami strán ako aj s aplikáciou príslušných právnych predpisov, jednoznačne vysvetľuje, na základe čoho dospel k svojmu rozhodnutiu, preto aj otcovi maloletých detí musí byť zrejmé, čo súd prvej inštancie v jeho konaní posúdil ako negatívne vo vzťahu ku maloletým deťom. Otec maloletých detí zavádza svojím tvrdením, že k ukončeniu realizácie striedavej osobnej starostlivosti došlo zo strany matky maloletých detí. Pred incidentom, ktorý viedol k dlhodobému odlúčeniu maloletých detí to bol práve otec, ktorý opakovane porušoval striedavú osobnú starostlivosť, nerešpektoval potreby maloletých detí, riadne nekomunikoval s matkou maloletých detí, maloleté deti odovzdával neskoro alebo sa jednostranne rozhodol, že ich neodovzdá matke. Maloletý Y. po viacerých skúsenostiach nechcel ísť k otcovi, navyše, keď už pred incidentom v apríli 2017 bol do striedavej osobnej starostlivosti v podstate nepriamo nútený. Počas nasledujúcich rokov otec konal spôsobom, aby obmedzil všetky možnosti, kedy by sa maloletý C. mohol stretnúť so svojím súrodencom či matkou, čo viedlo až do takého extrému, že C. už tretí rok nenavštevuje školu. Prvoinštančný súd podľa matky nepochybil ani pri vysporiadaní sa s návrhom otca na doplnenie dokazovania, keď matke s maloletým

Y. nenariadil dostaviť sa k znalkyni F.. P.. C. za účelom dopracovania súkromného znaleckého posudku vyžiadaného otcom. Matka považuje za správne, že súd nariadil nezávislý znalecký posudok, pričom pre potreby jeho vypracovania matka s maloletým Y. poskytla súčinnosť. Matka poukazuje tiež na skutočnosť, že napriek tomu, že znalecký posudok F.. P.. C. neposúdil všetky vzájomné vzťahy v rodine a obsahoval závažné rozpory, otec opakovane poukazuje na jeho výsledky a ich dôležitosť pre celé konanie, ale na druhej strane nedokáže akceptovať výsledky znaleckého dokazovania P.. W., ktorý bol vybratý nestranným súdom a mal možnosť vyšetriť oboch rodičov aj obe maloleté deti. Pokiaľ otec maloletých detí poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie nevedol rodičov k zmierlivému riešeniu vzniknutého stavu, matka uviedla, že uvedené nie je pravdivé tvrdenie. Súd prvej inštancie v tomto konaní viackrát strany vyzýval na zmierlivé riešenie, preto matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu aj niekoľkokrát oslovila otca, pričom z jeho strany nebola zaslaná konštruktívna odpoveď. Súd mal rovnako vedomosť o tom, že rodičia sa zúčastnili mediácie iniciovanej zo strany ÚPSVaR u F.. F.. C., pričom rodičia absolvovali spolu 8 hodín medičných sedení, na ktorých sa nepodarilo mediáciu úspešne ukončiť. Z vyššie uvedeného bolo zrejmé, že akékoľvek ďalšie zmierovacie konanie medzi rodičmi nedosiahne svoj účel a išlo by len o ďalšie predlžovanie konania. K ďalším námietkam otca uviedla, že na zmenu kolízneho opatrovníka nebol daný počas konania dôvod. Otec maloletých detí mal počas celého konania výhrady k tým zúčastneným osobám, ktoré nepodporovali jeho návrh, resp. sa vyjadrili negatívne pri posudzovaní jeho konania vo vzťahu k maloletým deťom, a to či už so znalcom, kolíznym opatrovníkom, mediátorom alebo zákonnou sudkyňou. Zarážajúcou skutočnosťou je, že otec maloletých detí má v podstate záujem na ďalšom predlžovaní konania a udržiavaní stavu, ktorý je pre maloleté deti neprijateľný a v rozpore s ich potrebami. Z pohľadu matky neobstojí ani argumentácia otca o nesprávnom a neúplnom zistení skutkového stavu a nesprávnych skutkových zisteniach. Počas konania súd prvej inštancie obsahlo zisťoval skutkový stav a strany aktívne uvádzali skutkové tvrdenia, ktoré preukazovali príslušnými dôkazmi. Matke nie je zrejmé, akým ďalším spôsobom mal súd pristúpiť k zisťovaniu skutkového stavu a do akého ďalšieho rozsahu. Otec dokonca na poslednom pojednávaní uviedol do zápisnice, že nemá ďalšie návrhy na dokazovanie, skutkový stav bol všetkým známy, nakoľko sa od apríla 2017 prakticky nemenil. Preto je možné skonštatovať, že skutkový stav bol zistený dôsledne a obsahlo. K námietke otca voči konajúcemu súdu, že nenariadil kontrolný znalecký posudok, matka uviedla, že súd mal k dispozícii objektívny a kompletný znalecký posudok vyhotovený na základe žiadosti súdu P.. W. Y. v podstate nekompletný znalecký posudok vyhotovený na žiadosť otca od F.. P.. C., pri ktorého vyhotovovaní nebol prítomný Y. ani matka, ale napriek tomu boli v obsahu vyjadrenia smerujúce aj voči nim. Prvoinštančný súd pochopiteľne hodnotil ako vierohodnejší a presnejší záver znaleckého posudku P.. W. a pravdepodobne na základe tohto ani nedospel k záveru o nutnosti kontrolného posudku. Obdobne to platí aj pre predložené psychologické správy. Zo zistení znaleckého posudku vyplýva, že zo spontánnych reakcií maloletého C. bolo zjavné, že k matke stále prechováva pozitívne emócie, a to napriek jeho verbalizovaniu strachu z matky, ktorý prebral od otca a na ktorý neustále poukazuje. Zároveň je zreteľná rozporupnosť medzi prejavmi maloletého, ktoré sú nevedomé a pri ktorých práve pozitívne reaguje na matku a medzi prejavmi vedomými, ktoré možno charakterizovať ako naučené a prebraté od otca. Je nepochybné, že samotné deti si napriek odlúčeniu udržali pozitívnu väzbu a preto je potrebné na tomto základe stavať a umožniť im vyrastať spolu a súrodeneckú väzbu ďalej upevňovať. Samotný znalec P.. W. na pojednávaní dňa 3.6.2019 sa vyjadril, že ak by dospel k záveru, že by zverenie C. do starostlivosti matky bolo kontraproduktívne, takýto model by nenavrhol. Matka ďalej uviedla, že nie je pravdou ani tvrdenie otca, že súd sa nezameral na posudzovanie všetkých predpokladov pre zhodnotenie najlepšej formy starostlivosti o maloleté deti a sústredil sa len na právo maloletých detí ako súrodencov vyrastať spolu. Súd zobral do úvahy aj právo maloletých detí na oboch rodičov, ktoré otec C. odopiera rovnako ako mu odopiera právo na adekvátne vzdelanie. Vo všeobecnosti sa v poručenských veciach upravuje forma starostlivosti, či nastavenie styku s druhým rodičom s prihliadnutím na zachovanie súrodeneckého vzťahu, a to aj pri súrodencoch, čo nie sú dvojčičky. Narušenie tohto vzťahu a separovaná výchova nemôže byť považovaná za konanie v ich prospech. Zároveň je v nadväznosti na doteraz uvedené konanie prirodzené, že súd uprednostnil upevniť súrodenecký vzťah a nadviazať na pôvodný, ešte existujúci vzťah C. a matky, keď otec maloletého bol ten, ktorý pôsobil na tieto vzťahy zásadne deštruktívne. Matka nemá predstavu, ako chce otec osobne zabezpečiť starostlivosť o dve školopovinné deti pri jeho pracovnej vyťaženosťi a častému cestovaniu do zahraničia. Otec trávi cca polovicu mesiaca v zahraničí a on sám si musí byť vedomý, že v čase, kedy nie je na Slovensku nemá ako zabezpečiť starostlivosť o deti. Pokiaľ je predstava otca taká, že svoju starostlivosť preniesie na iné osoby, s tým matka nemôže súhlasiť. K ďalším vyjadreniam otca v odvolaní matka uviedla, že príjem matky vo výške 850,-eur/mesačne súd uviedol síce chybné, pretože nešlo o netto príjem ale príjem brutto. Napriek tomu je aktuálny príjem matky netto cca 650,- eur a nie

450,- eur, čo súdu relevantne preukázala. Aj v tomto prípade má matka za to, že nie možné rozhodnúť o zabezpečení vhodnejšej starostlivosti o maloleté deti len na základe výšky príjmu rodičov. K dnešnému dňu nakoniec nebolo preukázané, že by matka nedokázala plnohodnotne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, a to či už v čase realizácie striedavej osobnej starostlivosti alebo v čase zabezpečovania starostlivosti o maloletého Y.. Otec súd zavádzal, že maloletý C. chodí do školy, čo nakoniec maloletý sám niekoľkokrát poprel (zachytené dokonca v psychologických správach predložených otcom!), súdu napriek výzve nepredložil potvrdenie, že by mal maloletý schválený individuálny študijný plán, odmietol súdu uviesť, kam maloletý C. chodí do školy, dokonca ani len v tomto odvolaní nebol otec schopný uviesť, do ktorej školy má maloletý C. chodiť, len že nechodí do ZŠ P.. Matka bola zároveň zo strany ÚPSVaRu upovedomená, že v trestnej veci vedenej proti otcovi maloletých detí bol vydaný trestný rozkaz, kde bol otec uznaný vinným z prečinu ohrozovania mravnej výchovy. K námietke otca na procesný postup súdu pri vykonaní výsluchu maloletého Y., keďže výsluch maloletého Y. bol vykonaný bez jeho zachytenia zvukovým záznamom a bol zapísaný len do zápisnice z pojednávania, matka uviedla, že pri výsluchu maloletého Y. bola aj kolízna opatrovníčka, a teda pokiaľ otec namieta takýto postup súdu a mal pochybnosti o zaznamenaní výpovede Y., mohol navrhnuť jej výsluch, resp. mohol v čase konaní na prvom stupni navrhnuť odstrániť tento nedostatok a navrhnuť opätovné vykonanie výsluchu. Ak by súd aj pripustil nemožnosť použitia výsluchu maloletého Y. na predmetnom pojednávaní, je potrebné vziať do úvahy, že svoj názor na usporiadanie vzťahov prejavil Y. už niekoľko krát, napr. aj pri vyšetrovaní za účelom vyhotovenia znaleckého posudku. Y. prezentovaný názor v tomto smere korešpondoval s jeho názorom zachyteným v zápisnici z pojednávania, ktorá má všetky zákonom stanovené náležitosti. Matka ďalej rozhodnutie súdu o výške výživného považuje za správne, súd pri rozhodovaní vychádzal zo správnych skutkových zistení. Aj keď by súd prihliadol na funkčné pôžitky ako využitie firemného automobilu či mobilného telefónu, stále medzi rodičmi ostáva zásadný nepomer v príjmoch, ktorý tvorí rozdiel cca 1750,- eur. Je preto nepochybné, že otec dokáže maloletým deťom zabezpečiť vyššiu životnú úroveň, na ktorej zdieľanie majú maloleté deti nárok. Nakoľko otec namieta pri zverení maloletých detí do starostlivosti matky výšku výživného určenú na sumu 250,- eur mesačne, tu si matka dovoľuje poukázať na to, že v prípade Y. určené výživné nedosahuje ani polovicu matkou vyčíslených odôvodnených nákladov, a to napriek tomu, že pri forme osobnej starostlivosti jedného z rodičov by sa mal rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené podieľať na nákladoch vo vyššej miere ako osobnú starostlivosť zabezpečujúci rodič, navyše pokiaľ mu to jeho príjem dovoľuje. Pokiaľ otec namieta úpravu súdom určeného styku, ktorú považuje za nedostatočnú, matka má za to, že úprava styku Y. s otcom je v súčasnom stave dostatočná a poskytuje možnosť zlepšiť vzájomné vzťahy bez vyvíjania nátlaku na maloletého Y. a bez zhoršenia jeho psychického stavu. Y. bude mať dostatočný priestor na nadobudnutie dôvery v konanie otca. Nakoľko bolo povinnosťou súdu vychádzať z aktuálneho skutkového stavu, zohľadnil súčasné nastavenie maloletého Y. vo vzťahu k otcovi. Námietka otca, že takto nastavený styk s Y. bude narúšať jeho program s C. nie je relevantná, nakoľko otec má mnoho možností ako tráviť s maloletými deťmi čas tak, aby vedel zabezpečiť prebratie a odovzdanie Y. bez zásahu do pripraveného programu s C.. Zároveň nič nevyklučuje možnosť, že po zastabilizovaní vzťahov bude chcieť sám Y. u otca zostať na dlhšie časové obdobie, čomu by nakoniec matka ani nebránila, ak by takú vôľu vyjadril sám Y.. Osobitnú úpravu styku počas prázdnin a sviatkov nenavrhoval ani jeden z rodičov, preto námietka otca v tomto smere neobstojí. Matke ďalej nie je zrejmé ani akým spôsobom by vada uznesenia o priznaní znaleckého mala mať priamy vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Z pohľadu matky aj táto otcom vznesená námietka slúži na odvrátenie pozornosti od skutkových okolností zásadných pre rozhodnutie vo veci. Otec počas konania nenamieta priznanie znaleckého, ani sa nevyjadril, že by bolo podľa jeho názoru sporné. Matka rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne po vecnej aj právnej stránke a pre dosiahnutie najlepšieho záujmu maloletých detí je potrebné čo možno najskôr právoplatne ukončiť prejednávajúcu vec, pretože aktuálny stav je alarmujúci a pre maloleté deti absolútne nevyhovujúci. Napriek rozhodnutiu súdu, ktorý nevyhovoval matke v rozsahu styku maloletých detí s ich otcom a určil ho v širšom rozsahu než bol jej návrh, sa matka rozhodla v záujme zastabilizovania situácie a vzťahov ďalej neodvolávať a prijala záver súdu. Aj dané konanie matky svedčí o tom, že nemá záujem brániť maloletým deťom v styku s otcom a že jej na deťoch a ich zdravom vývine záleží. Matka navrhuje, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/265/2017-759 zo dňa 21.10.2019.

11. Okresná prokurátorka vo svojom vyjadrení na odvolanie otca uviedla, že rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/265/2017-759 zo dňa 21.10.2019 považuje za zákonný a riadne odôvodnený. Stav dlhodobej vzájomnej izolácie maloletých detí- dvojčiek v tak rozsiahlom časovom horizonte, s akým sa ich prokuratúra doposiaľ nestretla, je podľa názoru prokurátorky v príkrom rozpore s najlepším

záujmom maloletých detí, ako najvyšším princípom, ktorý musí súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom prioritne zohľadňovať. Je plne v súlade s najlepším záujmom maloletých detí, aby tieto vyrastali spolu a mali plnú možnosť rozvíjať svoje vzájomné vzťahy. Vzťah maloletých, hoci nevyhnutne ovplyvnený vzájomnou dlhodobou izoláciou, nie je narušený, čo vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku vypracovaného P. P. W.. Obe maloleté deti na seba pri psychologickom vyšetrení reagovali výrazne pozitívne, pričom bolo vidieť, že sa tešia zo spoločného stretnutia a že prežívajú deficit vzájomného kontaktu. Ani táto skutočnosť však neprímala otca zmeniť svoj majetnícky postoj k maloletému C. a umožniť mu plnohodnotný kontakt (nie len) so svojím dvojčaťom, ale aj matkou napriek tomu, že sa jedná o to najzákladnejšie právo dieťaťa nevedomujúc si, aké fatálne dôsledky na ďalší vývoj vzájomných vzťahov maloletých detí bude mať jeho konanie. Pri zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky mal súd prvej inštancie preukázané, že je to práve matka, ktorá dáva súdu záruku ďalšej riadnej výchovy a starostlivosti o deti. V prospech zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky sa v rámci svojich záverečných návrhov priklonili aj zástupcovia Úradu komisára pre deti, kolízneho opatrovníka, ako aj intervenujúci prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV. Pokiaľ otec v podanom odvolaní poukazoval na závery znaleckého posudku F. P. B. C., konštatujúce inklináciu maloletého C. k otcovi, či dokonca hrozbu negatívneho zásahu do psychického vývoja maloletého v prípade jeho zverenia matke možno konštatovať, že je úplne prirodzené, pokiaľ maloletý C. v dôsledku trvalého odlúčenia od matky inklinuje k otcovi. Rovnako tak je prirodzená inklinácia maloletého Y. k matke. Pokiaľ zároveň otec poukazuje v tejto súvislosti na zhoršenie sa vzťahov maloletého C. s matkou, toto je výsledkom dlhodobého výchovného vplyvu otca na maloletého, ktorý je vo vzťahu k matke nastavený krajne nepriateľsky. Je zrejmé, že otcom predostreté obavy maloletého C. vo vzťahu k matke sa odvíjajú od prezentácie osoby matky a jej správania otcom. Maloletým vyslovené obavy napr. z možnej krádeže jeho osoby matkou sú len reprodukciou otcových myšlienok, ktoré otec maloletému dlhodobo vštiepuje. Maloleté dieťa, ktoré je od svojich šiestich rokov umelo izolované od jedného z rodičov, nie je schopné objektívne posúdiť jeho charakterové vlastnosti, pričom navonok prezentovaný postoj takého dieťaťa vo vzťahu k nerezidenčnému rodičovi je len subjektívnym prevzatím postoja, ktoré vo vzťahu k tomuto rodičovi prejavuje preferenčný rodič. Pokiaľ ide o spôsob úpravy styku otca s maloletými deťmi, v tejto časti dáva prokuratúra odvolaciemu súdu na zváženie možnosť úpravy styku otca s maloletými tak, aby bol tento realizovaný v rovnakom rozsahu, so súčasným zohľadnením osobitnej úpravy styku v čase školských prázdnin, Vianoc, či Veľkej Noci. K otázke určeného výživného otca na maloleté deti sa vyjadrovala, nakoľko v tejto časti tunajšia prokuratúra do konania nevstúpila. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/265/2017-759 zo dňa 21.10.2019, ako vecne správny potvrdil, alternatívne, aby tento v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi zmenil tak, že otec má právo stretávať sa s maloletým Y. v rovnakom rozsahu ako s maloletým C., za súčasnej osobitnej úpravy styku otca s maloletými deťmi v čase školských prázdnin, Vianoc, či Veľkej Noci.

12. Komisárka pre deti sa vyjadrila k odvolaniu, tak, že zotrváva na vyjadrení, ktoré je uvedené v rozsudku Okresného súdu Bratislava IV vydanom dňa 21.10.2019 v konaní č. 13P/265/2017.

13. Odvolací súd o odvolaní rozhodol rozsudkom zo dňa 29.06.2021, č.k. 20CoP/71/2020-936, tak, že odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 21. októbra 2019, č.k. 13P/265/2017-759, vo výrokoch I. až VI. mení tak, že: Maloletý Y. M., narodený dňa XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matke a maloletý C. M., narodený dňa XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia majú právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Y. M., narodeného dňa XX.XX.XXXX sumou 250,- eur mesačne počnúc dňom 24.04.2017 a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Otec je povinný uhradiť zročné výživné za obdobie od 24.04.2017 do 30.06.2021 vo výške 420,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého C. M., narodeného dňa XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Matka má právo stretávať sa s maloletým C. M., narodeným dňa XX.XX.XXXX každý párný týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 18.00 hod., a každý nepárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka si prevezme a odovzdá maloletého C. v mieste jeho bydliska. Otec má právo stretávať sa s maloletým Y. narodeným dňa 28.03.2011 každý nepárny týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 18.00 hod., a každý párný týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec si prevezme a odovzdá maloletého Y. v mieste jeho bydliska. Odvolací súd pri tomto rozhodnutí zohľadnil a vychádzal aj z aktuálnej predloženej správy zo dňa 01.04.2021 od poradenskej psychologičky F. U. P., ktorá má maloletého C. v sporadickej psychologickej starostlivosti od roku 2017.

14. Matka podala ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd Nálezom č.k. ÚS 137/2022-64 dňa 12.05.2022, a to tak, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/71/2020-936 z 29. júna 2021 bolo porušené základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo sťažovateľov na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/71/2020-936 z 29. júna 2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Ústavný súd okrem iného skonštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, že: „ T. F. U. H. O. X. N. M. E. A. N. P. N. G. na F. X. F., O. N.Č. E., O. X., Ž. X. F. N. T. O. P., O. O. P. Y. Q. F. Q., P. X. F. Q. F. Ú. E. P. Y. A. J. na U. F. N.. A. H. W. P. D. O. B. Y. A. O. E. E. Q. O. P. Y. S. F. A. Q. O. P., Y. Y. F. X. T.Ž.. Táto X. X. Q. A. F. X. P. Y., I. X. Q. H. Y. Y. T. na F. X. P. C. P. P. S., Ž. A. N. Š. O. Y. Ž. X. Q. A. X. X. T. Y. P.. Vzhľadom na X. O. E., F. Y. Ú. O. pre T., O. X. N. na S., Ž. T. P. W. N. T. X. P., X. J. N. O. X. U. Y. H., F. N. A. A. U. N. H., Q. T. O. P. U. H.. G. X., N. E. Q. H. O. X. A. U. pre U. Y. Č., F. A. N. F. A. X. Y. Q. E. G. Y. F. N. H. H. P. Y. T. A. A. H. X. X., O. E. X. X. F. N. Y. P. C.. O. súd Y. Q. X. Q. O. Ú. X. A., N. akÉ. T. A. na N. X. N. Y. na A. O. E., F. Y. Ú. O. pre T.. Okresný súd J. F. X. H. Q. T. Ú. S., Ž. Q. Q. H. X. Ú. A. Y. Q. X. Y. P. C. U. O.. O. súd Q. Q. A., Č. X. N. E. H. okresného X. T. U. H. Q. E. O., Ž. W. A. Ú. H. okresného X. N. Y. A. na H. T. na okresnom X.. O. súd H. F. X. H. A. T. Ú. S., Ž. Ď. T. N. P. M. C. T. E. X. P. U. C., Ž. E. W. J. Q. N. F. S., Ž. N. X. E. U. F. Š. T. O. S. X. X. A. Y. E. Q. X. Q. O. Ú. X.. O. súd H. A., na N. Č. F., Ž. X. P. H. W. C., O. N. T. N. U. N., Ž. Y. napriek X. T. H. X. P. X. A.. H. X. A. X. X. P. C. Y. E. X. P. Y.. F. A. H. H. Ž. E. P., O. W. T. X. A. F. X. H., A. H. O. X. preto E. Y. N. S. T., Ž. E. D. H. E. E. X. H..“.

15. Odvolací súd po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia Ústavným súdom opätovne nariadil pojednávanie, preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), zopakoval a doplniť dokazovanie. Odvolací súd, v dôsledku zistenia aktuálneho skutočného stavu veci, ako aj v dôsledku viazanosti s právnym názorom a rozhodnutím Ústavného súdu SR v danej veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie do výroku o zverení oboch maloletých do osobnej starostlivosti matke a výroku o určení výšky výživného a do výrokov o určení zročného výživného je vecne správne, a preto tieto výroky potvrdil. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletými dospel odvolací súd k názoru, že je dôvodné výroky o úprave styku otca s maloletými zmeniť, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a z dôvodov, ktoré sú uvedené nižšie v odôvodnení rozhodnutia.

16. Z výsluchu účastníkov na pojednávaní pred odvolacím súdom bolo zistené, že od prvého rozhodnutia odvolacieho súdu sa nepodarilo, aby aspoň maloletí medzi sebou naviazali kontakt, styk ako bol upravený sa nerealizoval v jeho nariadenom rozsahu. Z výsluchu otca mal odvolací súd za preukázané, že otec absolútne nemotivoval maloletého C. na stretnutia so súrodencom, ani s matkou. Ďalej bolo zistené, že otec maloletého C. bez súhlasu matky zapísal na Súkromnú základnú školu v Ž., kde sa vzdelávanie uskutočňuje formou individuálneho domáceho vzdelávania. V danej veci prebehlo konanie na Okresnom súde Bratislava IV, o návrhoch rodičov maloletého na rozhodnutie pri nezhode o mieste a spôsobe plnenia školskej dochádzky maloletým, ktorý rozhodol vo veci dňa 03.06.2022 rozsudkom č.k. 14P/55/2021-261, že Súd udeľuje namiesto otca P.. F. M. súhlas so zápisom maloletého C. M., A.. XX.XX.XXXX, W. Na O. XXXX/XX, XXX XX W., do Základnej školy O.. U.. A. Q. X., Š. X, XXX XX X.. Súd určuje, že maloletý C. M., A.. XX.XX.XXXX, W. Na O. XXXX/XX, XXX XX W., bude pokračovať v plnení školskej dochádzky v školskom roku 2021/2022 v N. Š. O.. U.. A. Q. X., Š. X, XXX XX X., a to až do ukončenia 2. stupňa základného vzdelávania. Návrh otca súd v celom rozsahu zamietal. Voči rozhodnutiu podal otec odvolanie. Ďalej bolo zistené, že Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 04.04.2022, č.k. 13P/288/2017-524 rozhodol aj o uložení výchovného opatrenia rodičom maloletých detí a maloletým deťom. Uložil im povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v neziskovej organizácii SPDDD Úsmev ako dar, so sídlom Ševčenkova 21, Bratislava v nasledovnom rozsahu: samostatne otcovi maloletých detí v rozsahu 15 hodín, samostatne matke maloletých detí v rozsahu 15 hodín, matke spolu s maloletým C. v rozsahu 10 hodín, otcovi spolu s maloletým Y. v rozsahu 10 hodín, maloletým deťom C. a Y. spolu v rozsahu 10 hodín. Otec podal aj voči tomuto rozhodnutiu odvolanie. Kolízny opatrovník, prokurátor, ako aj komisár pre deti, zotrvali na svojich predchádzajúcich stanoviskách, že je v záujme maloletých, aby boli obaja zverení do osobnej starostlivosti matke.

17. Odvolací súd po naštudovaní spisového materiálu a oboznámení sa s aktuálnym stavom a konaním rodičov v období po prvom rozhodnutí odvolacieho súdu dospel k záveru, že odvolanie otca nie je

dôvodné. K námietke otca, že maloletí neboli v konaní riadne zastúpení, nakoľko súd prvej inštancie nerozhodol, respektíve sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s návrhom otca zo dňa 30.05.2019 (č.l. 614) na zmenu kolízneho opatrovníka, ktorým otec žiadal namiesto kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava ustanoviť za kolízneho opatrovníka občianske združenie Radu pre práva detí. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na ust. § 67 CMP, podľa ktorého na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a jednak poukazuje i na to, že aj v prípade vydania uznesenia, ktorým by súd prvej inštancie návrhu otca na zmenu kolízneho opatrovníka nevyhoveli, nebolo by voči takémuto uzneseniu možné podať odvolanie, teda išlo by len o rozhodnutie formálne. Navyše odvolací súd má za to, že maloletí boli počas celého konania riadne zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, na záujem maloletých v konaní dohliadal aj zástupca prokuratúry a komisár pre deti, ktorí vstúpili do konania. Skutočnosť, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o návrhu otca na zmenu kolízneho opatrovníka, neznamenal, že maloletí neboli riadne v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom a opomenutie rozhodnúť o takomto návrhu v danom prípade je možné vyhodnotiť ako vadu konania, ktorá nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd na ňu neprihliada. Taktiež vytykanie súdu prvej inštancie, že sa nepokúsil o zmiernie riešenie veci nie je relevantné a nemá za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu spisu navyše vyplýva, že bola snaha o zmiernie riešenie pred mediátorom, z ktorého záverečnej správy (č.l. 471) vyplýva že dohoda medzi rodičmi nie je možná. Ďalšou namietanou vecou, je že súd prvej inštancie výsluch maloletého Y. na pojednávaní dňa 03.06.2019 nenahrál, ale zaznamenal len v listinnej forme, čím sa dopustil vady konania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd nie je názoru, že sa musí každý výsluch maloletého dieťaťa nahrávať, maloleté dieťa má právo odmietnuť nahrávanie úkonu a navyše aj keby maloletý nebol dotazovaný, či súhlasí s nahrávaním ide zase len v danom prípade o vadu, ktorá nemala za následok nesprávne rozhodnutie. Navyše názor maloletého Y. bol zisťovaný aj cestou odborníka, znalca. To, že súd prihliada aj na názor maloletých, respektíve, že maloleté deti majú právo vyjadriť svoj názor v konaní, ktoré sa ich týka, neznamená, že tento názor musí byť zisťovaný priamo sudcom. Pre zistenie názoru môže slúžiť aj odborný znalecký posudok, zvlášť v konaniach, kde sú vzťahy medzi rodičmi veľmi vyhrotené a negatívne, ktoré sa prenášajú na prežívanie detí, je viac ako žiadúce, aby názor maloletých bol zistený zo strany odborníka, psychológa.

18. Otec v odvolaní napáda najmä znalecký posudok č. XX/XXXX vyhotovený znalcom P. P. W., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých (č.l. 480). Otec vytyka, že znalecký posudok vyhotovil znalec z odvetvia klinická psychológia, avšak v zmysle vyhlášky 228/2018 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a prílohy k nej vyplýva, že znalec z odvetvia klinická psychológia je oprávnený vyhotoviť posudok len v trestnom konaní. Poukázal na to, že pre občianske konanie je vytvorené odvetvie poradenská psychológia. Ďalej vytykal položené otázky znalcovi, ktoré považoval za nie odborné, ale právne, na ktoré znalec mal odmietnuť odpovedať. Otec predložil kontrolný súkromný posudok Ústavu pre znaleckú činnosť v F. Y. F., X. X. H..E., ktorý má podľa otca preukazovať, že posudok znalca P. P. W. vykazuje také nedostatky, že nie je v konaní použiteľný. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkami otca voči znaleckému posudku č. XX/XXXX vyhotovený znalcom P. P. W., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých. Odvolací súd má za to, že aj znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých je spôsobilý vykonať posudok v občianskom konaní. V prílohe ku vyhláške 228/2018 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je stanovené pri odvetví Klinická psychológia detí, že v trestnoprávnom konaní sa zaoberá posudzovaním faktorov psychického vývinu, porúch psychického vývinu, porúch správania a vplyvmi výchovného prostredia na vyvíjajúcu sa osobnosť dieťaťa. Skúma motiváciu konania dieťaťa, vierohodnosť jeho výpovedí ako svedka alebo poškodeného, ako aj rozsah psychickej ujmy, ak je obeťou trestnej činnosti. K uvedeným aspektom psychického vývinu dieťaťa sa vyjadruje aj v občianskoprávných konaniach. Pri odvetví Klinická psychológia dospelých je stanovené, že sa uplatňuje sa najmä v trestnoprávných prípadoch, v rámci ktorých sa vyžaduje posúdenie intelektovej úrovne, osobnosti, motivácie konania páchatel'a, posúdenie perspektívy resocializácie a v neposlednom rade aj vyjadrenie sa k prípadnej prítomnosti psychopatológie, ktorá by mohla mať vplyv na konanie páchatel'a trestnej činnosti. Znalci tohto odvetvia sa uplatňujú aj pri posudzovaní vierohodnosti výpovede svedkov či poškodených, aj páchatel'ov trestnej činnosti a pri zhodnotení účasti obvineného na vyšetrovacích úkonoch a súdnom konaní. Uplatňuje sa tiež v občianskoprávných konaniach, najmä vo vzťahu k spôsobilosti na právne úkony a posúdenia miery sťaženého spoločenského uplatnenia. je

stanovené pri odvetví Klinická psychológia detí, že v trestnoprávnom konaní sa zaoberá posudzovaním faktorov psychického vývinu, porúch psychického vývinu, porúch správania a vplyvmi výchovného prostredia na vyvíjajúcu sa osobnosť dieťaťa. Skúma motiváciu konania dieťaťa, vierohodnosť jeho výpovedí ako svedka alebo poškodeného, ako aj rozsah psychickej ujmy, ak je obeťou trestnej činnosti. K uvedeným aspektom psychického vývinu dieťaťa sa vyjadruje aj v občianskoprávných konaniach. Pri odvetví poradenská psychológia je stanovené, že ide o odvetvie, ktoré bolo vytvorené pre znalecké posudzovanie v občianskoprávných konaniach, najmä vo vzťahu k rozvodovým konaniam, úpravy styku dieťaťa s rodičmi a k problémom ohľadne zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Poradenská psychológia sa uplatňuje aj pri posudzovaní osobných a osobnostných predpokladov rodičov na výchovu a starostlivosť o dieťa, ako aj pri indikácii právnych opatrení v záujme dieťaťa. Z vyššie uvedeného nevyplýva, že by znalec z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých nebol spôsobilý na výkon znaleckého úkonu v občianskom konaní. Pri klinickej psychológii detí je uvedené, že k uvedeným aspektom psychického vývinu dieťaťa sa vyjadruje aj v občianskoprávných vzťahoch, a pri odvetví klinická psychológia dospelých je uvedené uplatňuje sa najmä v trestnoprávných aspektoch. Slovo najmä neznamená, že len v trestnoprávných aspektoch. Taktiež kontrolný posudok Ústavu pre znaleckú činnosť v F. Y. F., X. X. H..E.. nevytýkal, že by posudok vypracoval znalec z odvetvia, ktorý nebol na vypracovanie takého posudku spôsobilý. Odvolací súd upozorňuje i na to, že námietky vznesené otcom, že posudok robí znalec z odvetvia, ktorý na to nie je spôsobilý a položené otázky, na ktoré mal odpovedať nie sú správne formulované, boli otcovi známe už doručením mu uznesenia o ustanovené znalca a mohol tieto námietky uplatniť ešte pred samotným výkonom znaleckej činnosti. Otec však tieto námietky vzniesol až po vykonaní úkonu, keď mal za to, že posudok nekorešponduje s jeho návrhom úpravy rodičovských práv a povinností. Potom je namieste aj otázka, či tieto výhrady otca nie sú potom účelové, keď ich mohol uplatniť ešte pred samotným začatím realizácie úkonu. Čo sa týka kontrolného posudku predloženého otcom, tento kontrolný posudok nespochybňuje posudok znalca ako celok, sú tam uvedené výhrady, avšak nie také, že by celý posudok bol spochybnený. Taktiež kontrolný posudok obsahuje aj výhrady voči súkromnému posudku F. P. B. C., ktorý si dal vypracovať otec. Taktiež odvolací súd nemá za to, že otázky, ktoré znalec zodpovedal by neboli vhodné, či také, na ktoré znalec nemá kompetenciu odpovedať, lebo sú čisto otázkami právnymi. V prípade, kde je potrebné odborné posúdenie, dochádza k prelínaniu odborného posúdenia s právnym. tieto dve veci sa nedajú úplne oddeliť a znalec môže na základe odborného posúdenia vzťahov v rodine, osobností rodičov, prežívania maloletých detí, dať z jeho odborného (psychologického) hľadiska odporúčenie konkrétnej realizácie rodičovských práv a povinností. Je potom na sudcovi, aby závery znaleckého posudku a odporúčania znalca, vyhodnotil v súlade s právnymi predpismi, najmä zákonom o rodine, Dohovorom o právach dieťaťa, Ústavou SR. Otcom predkladané rozhodnutia iných krajských súdov nie sú judikatúrou, ako ju označuje, nie sú záväzné pre rozhodnutie v danej veci. Odvolací súd zdôrazňuje aj, že znalecký posudok nie je jediným dôkazom vykonaným v konaní. Súdom prvej inštancie bolo vykonané rozsiahle dokazovanie a všetky dôkazy v konaní vyhodnotil jednotlivo, ak aj v ich vzájomnej súvislosti. Teda rozhodnutie súdu prvej inštancie nevychádzalo len zo znaleckého posudku, ktorý otec spochybňuje. Súdom prvej inštancie v odôvodnení vysvetlil prečo posudok predložený otcom nebol dostatočný, a to najmä z dôvodu, že posudok F. P. B. C., č. XX/XXXX (č.l. 321) bol vypracovaný len na základe vyšetrenia otca a maloletého C.. Taktiež F. P. nevyšetrovala matku a maloletého Y., nepracovala a neposudzovala C. aj v spojitosti s vyšetrením matky, súrodencu a neskúmala ich vzájomnú interakciu. Otec namieta, že súd prvej inštancie nedal vyhotoviť kontrolný znalecký posudok, a že nevysvetlil v odôvodnení, prečo sa nezaoberal návrhom otca na vypracovanie kontrolného posudku. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie ozrejmlil, že posudok vypracovaný znalcom určeným súdom považoval za dostatočný a nemal dôvod nariaďovať kontrolné, či ďalšie znalecké dokazovanie. Súdom prvej inštancie ozrejmlil aj, z akého dôvodu súkromný posudok predložený otcom neakceptoval. Otec doplnil do spisu rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR, zo dňa 03.09.2021, č. XXXXX/XXXX/XXX, ktorým bol znalec P. W. uznaný vinným že, v znaleckom posudku č. XX/XXXX, vyhotovenom dňa XX.XX.XXXX, za to, že z obsahu nie je možné overiť, akým spôsobom odôvodnil postup, ktorým dospel k záveru na strane 47 na otázku č. 2., keďže neuviedol komplexné vyhodnotenie znaleckého skúmania z vykonaných testov/dotazníkov u jednotlivých osôb a za nesprávne použitie metódy Lücherov test, z ktorého nebolo možné vyvodiť závery, ktoré znalec uviedol. Odvolací súd dospel k záveru, že dané rozhodnutie nespochybnilo všetky závery znaleckého posudku, a vyhodnotenie ktorému rodičovi je vhodnejšie zveriť obe deti do starostlivosti je na zvážení súdu aj s ohľadom na iné dôkazy vykonané v konaní. Taktiež bolo potvrdené právnou zástupkyňou otca, že vo vyjadrení, ktoré podali Ústavnému súdu k matkinej sťažnosti, poukázali na dané rozhodnutie. Ústavný súd vo svojom náleze nespochybnil

závery znaleckého dokazovania a v podstate uviedol, že odvolací súd nevysvetlil, z akého dôvodu sa neriadil práve vykonaným znaleckým dokazovaním.

19. Odvolací súd dospel k záveru, že nie je v záujme maloletých detí, ktoré sú navyše aj dvojčikami, aby vyrastali a žili oddelenie. Takýto stav je patologický a je nevyhnutné ho napraviť. Odvolací súd poukazuje i na tú skutočnosť, že prvým svojim rozhodnutím síce rozhodol o tom, že bude maloletý C. v osobnej starostlivosti otca a maloletý Y. v osobnej starostlivosti matky, avšak zároveň upravil styk tak, aby sa deti spolu začali vídať a obnovovali svoj vzťah v rámci styku u rodičov. Jednak Ústavný súd SR takúto úpravu vyhodnotil ako porušenie práva na rodinný život a jednak bolo preukázané, že ani takáto úprava nevedla k tomu, aby sa postupne vzťah detí upravil a tieto sa navzájom stretávali a trávili spolu čas. Prítom odvolací súd jasne v predchádzajúcom rozhodnutí uviedol, že stav v rodine je patologický a je nevyhnutné tento stav zmeniť. Bolo však preukázané, že je to najmä otec, ktorý nemá záujem na tomto patologickom stave v rodine robiť zmeny a pracovať na náprave vzťahov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že ten kto porušoval pravidlá je otec. Matke neodovzdal deti podľa rozhodnutia o striedavej starostlivosti, maloletého C. neodovzdal matke, hoci bolo nariadené v roku 2018 súdom neodkladné opatrenie, podľa ktorého mal uloženú povinnosť maloletého C. matke odovzdať. Otec nerešpektoval ani rozhodnutie súdu o nahradení jeho súhlasu so zápisom do školy maloletého C., a tento na plnenie povinnej školskej dochádzky nenastúpil. Otec ani neoznámil, kde si maloletý plní povinnú školskú dochádzku, maloletému zakázal o tomto hovoriť pred kolíznym opatrovníkom. Otec bol rozhodnutím obce P. Č. X/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že ohrozil výchovu, vzdelávanie a zanedbal starostlivosť o povinnú školskú dochádzku svojho syna C. M., narodené XX.XX.XXXX, ktorý v školskom roku vymeškal za obdobie od 04.09.2017 do 29.06.2018 spolu 818 neospravedlnených vyučovacích hodín. Otec opakovane ani pri výsluchu na odvolacom súde nechcel povedať akú maloletý navštevoval školu na prvom stupni základnej školy. Bolo zistené, že prebiehalo na okresnom súde Bratislava IV konanie o nahradenie súhlasu rodiča s návštevou školy, ani počas tohto konania otec neuviedol, kde maloletý plnil na prvom stupni školskú dochádzku. Súd prvej inštancie v konaní o nahradenie súhlasu rozhodol tak, že maloletý C. má navštevovať základnú školu v X., ktorú navštevuje aj jeho brat Y., otec sa voči rozhodnutiu odvolal. Takéto konanie otca nasvedčuje tomu, že otec nemá záujem o zblížovanie a nápravu vzťahu medzi súrodencami. Navštevovanie rovnakej školy by pritom mohlo napomôcť zblíženiu súrodencov. Otec však rozhoduje sám v takom smere, že maloletého C. izoluje ako od matky, tak aj od maloletého Y.. Konanie otca dokazuje, že otec je menej zodpovedným rodičom, rodičom, ktorý nie je schopný dodržiavať pravidlá, ani rešpektovať súdne rozhodnutia. Stav, ktorý je v rodine maloletých, nie je v záujme maloletých, nie je možné akceptovať, že súrodenci nevyrastajú spolu, nie je možné akceptovať, že sa ani nestretávajú s rodičmi navzájom. Je nevyhnutné zo strany súdu tento nevhodný a so zákonom o rodine nekorešpondujúci stav v rodine maloletých napraviť. Je nevyhnutné zverenie maloletých jednému z rodičov. Osobná striedavá starostlivosť bola znalcom vylúčená a k danému zisteniu nemal výhrady ani posudzovateľ, ktorý vypracoval kontrolný znalecký posudok Ústav pre znaleckú činnosť v F. Y. F., X.. X..H..E.. Bolo správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, že rodičom, ktorému majú byť maloleté deti zverené má byť matka, nakoľko ako je už vyššie uvedené, rodič, ktorý porušoval pravidlá bol najmä otec, a preto je správne vyhodnotené, že zodpovednejším rodičom, ktorý dáva väčšiu záruku tomu, že bude naplnené ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine a to rešpektovanie práva maloletých na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom, poskytnutá im stabilita výchovného prostredia a rešpektované právo maloletých na udržiavanie pravidelného osobného styku s druhým rodičom je matka. Otec vytýka, že maloletý C. nevládne po psychickej stránke návrat do starostlivosti matky a že sa týmto súd prvej inštancie nezaoberal. Odvolací súd dodáva, že aj v správe F. P. zo dňa 05.08.2019 sa uvádza, že tak ako je zo psychologického hľadiska extrémny fakt, že C. žije len v izolácii s otcom, tak podobne extrémnym by bolo riešenie odovzdať ho násilne matke a pripraviť ho o dôležité istoty, ktoré pre neho otec prezentuje. Extrémnym faktom je nepochybne podľa psychologičky aj skutočnosť, že maloletý Y. žije v izolácii od brata a otca. Nepochybne je to zodpovednosť jedného aj druhého rodiča. V ďalšej správe, poradenskej psychologičky F. U. P. a to zo dňa 01.04.2021 je v závere uvedené, že: „ F. X. P. C. U. N. X. Q. F. J., O. W. O. X. C. A. F. O. P., Č. Q. Ň. Q. Ú. X., E. Y. X.. Y. U. pre C. T. Y. U. N. G., F. Y. H. U. E.. S. U. B. Á. N. Y. S. P. X. W. G.. I. U. Ž. X. Y. N. H. M. U. A. E. N. F. E., X. O. Š. H. Ž. H., X. O. T. Ž. U. pre A. A. P. E., Y. A. X. Ž. N. P. T., O. J. U. Q. N. X. X. Y. F. I. X. A. Q. Q. Y. O. P., Y. Y. U. F. X. X. N. Y. Q. T. S., Ž. T. U. Y. O. X. H. M. U. E. N. F. E., O. pre A. F. N. F. W. G.. X. Y. S. X. A. X., F. pre C. S. S. I., Ž. F. W. Q. P. A. Ť., keďže J. Q. X. Y. X. (W. M., A., F. X....). C. U. na E. C. Y. X. F. N. T. O. P., O. O. P. Y. P. F. Q., P. X. T. F. Q. C. Ú. E. P. Y. Y. A. J. na U. F. N.. Q. Q. J. X. Q. C. O. P. D. Ď. F. Y. N.. Q. U. za svoj F. T., Č. F. U. Y. M. F. O. A.. J. Q. X. X. N. Y. H.. XXXX X. A., Ž. Š. na F. H. Q. C. X. P. U. P. D. za Y. X. E. C. D. F. Y. F. O.. Y. A. H. B.,

W. P. D. O. B. Y. A. O. E. E. Q. O. P. D. na S. F. A. Q. O. P., Y. Y. F. X. T. B. A. P. S. I. I. O. H. Q. T. O. H..“.

Na túto správu odvolací súd v predchádzajúcom rozhodnutí prihladol, avšak ako je už vyššie uvedené bolo takéto vyhodnotenie dôkazu jednak vytknuté Ústavným súdom, ktorým názorom je odvolací súd viazaný a jednak sa ukázalo, že ani takéto rozhodnutie, ktoré malo zabezpečiť postupnú nápravu vzťahu súrodencov, nebolo úspešné, a to hlavne z dôvodu konania na strane otca, ktorý vôbec nemotivoval maloletého C. na aspoň stretávanie sa s bratom Y. a matkou. Odvolací súd má za to, že je zrejme, že stav ktorý tu je, je extrémny, nie je vhodné, aby boli deti oddelené a nevyrastali spolu. Na základe všetkého vykonaného dokazovania je zrejme, že je nevyhnutné tento stav zmeniť v záujme maloletých a to tak, že majú byť zverené do starostlivosti jednému z rodičov s úpravou styku s druhým rodičom. Tým zodpovednejším rodičom je na základe vykonaného dokazovania matka. Odvolací súd je toho názoru, že pri zodpovednom postavení sa rodičov k výkonu rozhodnutia, sa deti rýchlo nastaví a adaptujú na novú úpravu, ktorá z dlhodobého hľadiska je jednoznačne v záujme ich zdravého psychického vývinu. Stav, ktorý tu je toho času je extrémny a patologický. Pri rozhovore vykonanom dňa 25.02.2021 v konaní o výkon rozhodnutia sp.zn. 39Em/3/2018 maloletý C. uviedol, že: ". W. Ú. Q. F., O. P. A. G. X. Y. I. W. X. Q. X. Y. S., z čoho vyplýva, že maloletý až taký strach z matky nemá. Odvolací súd má aj za to, že nie je vhodné, aby sa úprava súrodencov líšila, aby sa znovu robil medzi nimi rozdiel, je potrebné zabezpečiť, aby boli súrodenci spolu, v osobnej starostlivosti jedného rodiča, ktorým v danom prípade má byť matka, ako je už vyššie uvedené. Pri adaptácii sa na nový režim starostlivosti môže maloletému C. pomôcť ak to bude nevyhnutné, odborník. Odvolací súd dospel k záveru, že z dlhodobého hľadiska, je v záujme maloletého C. jeho zverenie matke, a to aj v prípade ak z krátkodobého hľadiska môže mať maloletý C. s adaptáciou na novú úpravu problém. Tento je však za pomoci milujúcej matky a odborníka zvládnuiteľný. Odvolací súd ponecháva maloletého C. v starostlivosti otca, u ktorého došlo k absolútnej izolácii maloletého od ostatnej rodiny, ktorý stav otec udržiava, uzurpuje si maloletého pre seba, vidí ako omnoho viac ohrozujúci stav pre duševné zdravie maloletého a jeho zdravý vývin, ako je prípadný počiatočný diskomfort s jeho prezverením matke. Odvolací súd je aj toho názoru, že je to najmä na rodičoch, a najmä na otcovi, ako sa maloleté deti, najmä C. adaptujú na novú úpravu. Rozhodnutie súdu je prospešné pre maloletého C., ako aj maloletého Y., je v ich záujme, vychádza z čl. 5 Zákona o rodine, v ktorom je záujem maloletých definovaný. Je však dôležité, aby rodičia rešpektovali rozhodnutie a toto dodržiavali. Čiže aj to, ako sa otec postaví k výkonu rozhodnutia, bude mať dopad na maloletého C..

20. Otec namieta aj, že nebola súdom prvej inštancie stanovená úprava styku počas prázdnin. Odvolací súd má za to, že úprava bežného styku je zatiaľ dostatočná a to z dôvodov, ako uviedol aj súd prvej inštancie. Je v prvom rade potrebné nabehnúť na novú úpravu starostlivosti, zastabilizovať pomery, a následne, keď prebehne adaptácia maloletých na túto úpravu, je na mieste uvažovať aj o širšom styku počas prázdnin, na ktorom sa môžu a mali by v prvom rade dohodnúť potom rodičia spolu s maloletými. Dohodnúť sa na úprave styku počas prázdnin nad rámec styku stanoveného súdom je možné. V prípade ak sa rodičia nedohodnú, styk sa aj počas prázdnin realizuje podľa styku daného v rozhodnutí. V danom prípade ide o veľmi nepriaznivý stav pre maloletých. Tak ako doteraz prebieha starostlivosť o ne, je stavom patologickým. K tomuto poznaniu nie je nevyhnutné ani odborné posúdenie. V prvom rade je potrebné napraviť ich rozdelenie, umožniť súrodencom dvojčkám vyrastať spolu a to u rodiča, ktorého rodičovské kompetencie sú zodpovednejšie, vyzretejšie, u ktorého je zrejme, že bude rozhodnutie súdne dodržiavať a bude rešpektovať aj právo druhého rodiča na styk s maloletými. V danom prípade na základe vykonaného dokazovania je tým rodičom matka. Odvolací súd mal jedine za to, že styk by mali obe deti realizovať s otcom spoločne, v rovnakom rozsahu, nemalo by dochádzať opäť k robeniu rozdielov medzi nimi. Preto v tejto časti zmenil výrok o úprave styku. Styk má otec s maloletými zabezpečený, tento rozsah je vzhľadom na potrebu stabilizácie pomerov u maloletých detí zatiaľ dostatočný. Nie je nevyhnutne potrebné upravovať zvlášť styk cez prázdniny a nie je ani vhodné od začiatku snahy o reparáciu oddelenia dvojčiek, robiť medzi nimi znovu rozdiely v úprave a výkone rodičovských práv a povinností k nim.

21. Otec podal odvolanie aj do výrokov, ktorými súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť platiť výživné v sume po 250,- eur mesačne na každé dieťa. Odvolací súd preskúmaním časti rozhodnutia o uložení vyživovacej povinnosti otcovi má za to, že súd prvej inštancie riadne vykonal dokazovanie na zistenie pomerov rodičov, riadne posúdil ich možnosti a schopnosti a taktiež správne ustálil náklady na maloletých a určil výživné podľa zásad uvedených v zákone o rodine. Otec namieta, že súd prvej inštancie bral do úvahy jeho hrubý príjem a nie čistý. Uvádza, že jeho čistý príjem za rok 2007 bol 34.596,07 eur, za rok 2018, 28.834,95 eur a za január až august 2019, 18.502,79 eur. Aj z čistého príjmu otca je zrejme, že je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť súdom stanovenú. 250,- eur na dieťa vo veku maloletých a s

ohľadom na možnosti, a schopnosti otca, ako aj jeho dosahovaný príjem, je plne adekvátnou sumou na uspokojenie nevyhnutných potrieb maloletých. Otec aj toho času, naďalej vykonáva prekladateľskú činnosť pre európsku komisiu, je v jeho možnostiach a schopnostiach mať príjem, z ktorého je schopný podieľať sa na stanovenom výživnom. Otec len uvádza, že s výškou výživného nesúhlasí, ale v odvolaní vôbec neuvádza, z akého dôvodu, neuvádza aké sú podľa neho reálne náklady na maloletých, v čom vidí stanovenú výšku za neadekvátne potreby maloletých. Otcovou uvedená námietka, že matka môže vzhľadom na svoje vzdelanie dosahovať vyšší príjem nie je relevantná. Aj v prípade, že by matka príjem dosahovala vyšší, výživné otcovi sa stanovuje na základe jeho životnej úrovne a možností a schopností a je potrebné brať do úvahy i to, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť plní aj výkonom osobnej starostlivosti o maloletých. Inými slovami, aj keby matka mala príjem vyšší neznamenalo by to opodstatnenosť určiť otcovi nižšie výživné na maloleté deti. Stanovené sumy výživného na deti vo veku maloletých jednoznačne zodpovedajú ich oprávneným nákladom a vyplývajú z možnosti a schopnosti otca. Maloletí sú vo vývine, v raste, potrebujú kvalitnú a pravidelnú stravu. Z dôvodu rastu je potreba častejšieho zakupovania ošatenia, rovnako majú náklady na hygienu, bývanie, mimoškolské aktivity, náklady súvisiace so vzdelaním. Len z poznatkov o cenách tovarov a služieb je zrejmé, že na tieto všetky oprávnené potreby maloletých je nevyhnutné vynakladať sumu na každého vyššiu ako je 250,- eur mesačne. Teda aj matka napriek nižšiemu príjmu v porovnaní s otcovou, a napriek tomu, že bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, bude musieť na uspokojenie ich potrieb vynakladať aj finančné prostriedky nad rámec poskytovaných otcovou. V žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť, že súdom prvej inštancie stanovené výživné by nezodpovedalo nižšie uvedeným kritériám pre určenie výživného.

22. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu uvádza, že výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj. Odôvodnené potreby sú však odôvodnené i schopnosťou a možnosťou rodičov. Súdom prvej inštancie sa pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti riadil vyššie uvedeným, vychádzal z pomerov rodičov, ich možností, majetkových pomerov a životnej úrovne a výživné určil v takom rozsahu, že plne zabezpečuje potreby maloletých a zabezpečuje maloletým životnú úroveň rodičov.

23. Odvolací súd po riadnom preskúmaní spisového materiálu, podaní a vyjadrení rodičov, vyjadrení kolízneho opatrovníka, vyjadrení zástupcu prokuratúry a komisára pre deti dospel k záveru, že je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne a právne správne. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutím v prospech matky, ako to vníma otec, ale je rozhodnutím v prospech a v záujme maloletých detí, čo je prvoradé hľadisko, ktorým sa odvolací súd riadil pri rozhodovaní v danej

veci. V neposlednom rade odvolací súd musí apelovať na rodičov, aby sa naučili spolu komunikovať ohľadom potrieb detí. Je absolútne v neprospech detí, aby sa stali rukojemníkmi narušeného vzťahu rodičov, aby si rodičia cez ne riešili svoje nezhody. Takéto správanie rodičov má potom nenapraviteľné následky na duševnom zdraví ich detí. Je len a len na rodičoch, ako sa postavia k danému rozhodnutiu a zdarný výkon rozhodnutia je v prvom rade na ich zodpovednosti. Odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že vo veci účastníkov je vedené aj konanie o uloženie výchovného opatrenia, kde súd prvej inštancie už rozhodol o uložení výchovného opatrenia a to formou odborného poradenstva rodičom aj obom maloletým, daná vec sa nachádza z dôvodu odvolania podaného otcom na odvolacom súde. Odvolací súd preto v danom konaní nemal za potrebné, aby sa rozhodoval aj o výchovnom opatrení, ako to naznačil Ústavný súd v náleze.

24. Otec namieta aj že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o trovách štátu, keď o výške trov sa rozhoduje samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne pri rozhodnutí o trovách konania štátu a to v zmysle príslušných ustanovení § 57 a 58 Civilného mimosporového poriadku (CMP). Dané konanie sa v prvom rade riadi ustanoveniami CMP a v zmysle ust. § 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Civilný mimosporový poriadok má samostatné ustanovenia o trovách konania. Podľa ust. § 57 CMP o povinnosti nahraďiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh a podľa ust. § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Z týchto ustanovení vyplýva, že tak o nároku trov štátu ako aj ich výške rozhoduje súd aj bez návrhu a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie, v danom prípade v rozsudku. Odvolací súd poukazuje i na tú skutočnosť, že v konaniach o úpravu rodičovských práv a povinností sa uplatňuje v dokazovaní zásada vyšetrovacia, teda, že súd je povinný vykonať potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, aj keď účastníci dokazovanie nenavrhnú. Pri vykonaní znaleckého dokazovania, s ktorým sú spojené trovy spočívajúce v znalečnom, aj keď účastník nezloží preddavok na trovy konania, je súd povinný dokazovanie znalecké vykonať, keď je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Môže nastať situácia, že účastníci zložia preddavok, avšak znalečné je vyššie ako zložené preddavky, ako je tomu v danom prípade. Potom sa časť znalečného, ktoré nie je kryté preddavkom musí vyplatiť zo štátnych prostriedkov znalcom a táto suma sa stáva trovami štátu. Bolo preto správne, že súd prvej inštancie o trovách štátu, ako o nároku, tak aj ich výške, rozhodol v rozsudku. Je aj spravodlivé, nakoľko bolo znalecké dokazovanie vykonané v záujme maloletých detí, aby sa na nákladoch na znalecké dokazovanie podieľali obaja rodičia rovným dielom.

25. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

26. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).